

Linellās koka krāsa — ekoloģija, skaistums un aizsardzība

Koki augot var sasniegt ievērojamu vecumu, taču koksne, ko izmanto būvniecībā pēc koka nociršanas, kā jebkurš organiskas dabas materiāls, noteiktos apstākļos var zaudēt izturību un nenodrošināt paredzēto kalpošanas laiku.

Koksni nepieciešams aizsargāt

Koksne reaģē uz atmosfēras apstākļiem – mitruma un temperatūras izmaiņām, saules ultravioleto starojumu, vēju un putekļiem. Minēto faktoru iedarbības kopums veicina koka virsmu lēnu degradāciju – noārdās un izskalojas koksnes sastāvdaļas, virsma kļūst mīksta un pūkaina, iegūst nepievilcīgu pelēkbrūnu toni. Tomēr vislielākās bažas rada apdraudējums no bioloģiskajiem noārdītājiem – dažādiem

mikroorganismiem, galvenokārt sēnēm, baktērijām un kukaiņiem.

Koksnes aizsardzības mērķis – nodrošināt optimālu tās kalpošanas ilgumu. Tas nozīmē, ka ne tikai koka jaunbūves, bet arī visas būvdetaļas, dārza mēbeles, žogi, terases un citi priekšmeti no koka ir pienācīgi jāaizsargā.

Izvēles nosacījums — ekoloģija

Par kokmateriālu aizsardzību ir daudz rakstīts un diskutēts. Tirdzniecībā pieejami

Vai zinājat, ka

■ Darvas dedzināšana Latvijas teritorijā vēl 19. gadsimta vidū bija īpaši šī darba pratēju – «darvdeģu» rokās. Darvas ražošanai lietoja priedes, bērza un apses koku celmus. Kad vajadzīgais materiāla daudzums bija sagādāts, atlasīja kurināšanai nepieciešamo, bet celmus sīki saskaldīja un noteiktā kārtībā sakrāva pārtvaices telpā. Pēc tam aizmūrēja lūku un cepļa «galvu» nozieda ar šķidriem māliem, aizblīvējot visas iespējamās plaisas. Kurtuvi piekrāva ar malku un sāka kurināt.

■ Pēc 1,5–2 dienu ilgās nepārtrauktas kurināšanas bedrē esošā silē sāka tecēt brūns darvainis ūdens. Drīz pēc tam parādījās darva – pabiezis, eļļains, tumšs šķidrums ar īpatnēju smaržu. No viena cepļa ieguva